

**„Njihovo pleme je besmrtno i u sebi nosi
jedan dio Božanske mudrosti, nebesku
iskru i etersku dušu.”**

Vergilije, spjev Eneida

EKOLOŠKO PČELARSTVO

Vilara Pavlović, dipl.ing.agr.

Važnost pčela u prošlosti

Drevni narodi – uloga pčela u prirodi velika

Neolitik – zidovi pećina oslikani pčelama

Faraoni, Rimski vladari – slike pčela na grobnicama; Grci – novac

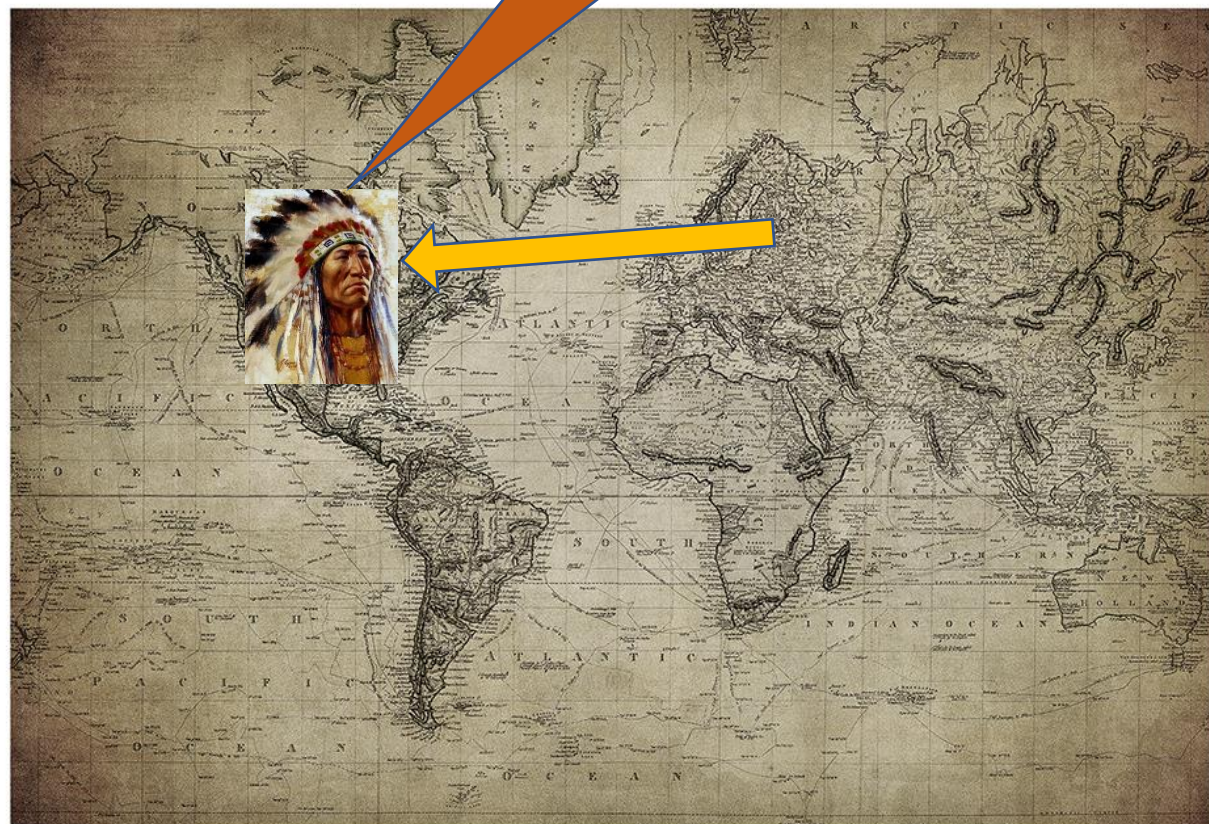
Štovanje mnogih naroda – „pčele ne ugibaju, nego umiru“

Na Zemlji oko 110 milijuna godina

17. st.

„Muhe bijelog čovjeka“

Mjesto i uloga pčele u prirodi

Počasno mjesto

Pripada najbrojnijoj skupini životinjskog svijeta – člankonošcima

Obitavanje – šume, livade, oranice, voćnjaci, vinogradi,...

Korist od oprašivanja veća od krajnjeg produkta (meda)

Kod nas: proljeće/ljeto (u prirodi); jesen/zima (skrovišta)

Organizacija pčelinje zajednice

- Majka svih pčela
- 2000 jaja/dnevno

- Čistačice (3.-5. dan)
- Hranilice (5.-12. dan)
- Graditeljice (12.-18. dan)
- Stražarice (18.-21. dan)
- Izletnice (21. dan)

- Muška jedinka
- Oplođuje maticu
- Potrošač resursa zajednice

Što danas ugrožava pčelinje zajednice?

Klimatske promjene
Pesticidi
Krčenje šuma
Širenje gradova bez
zelenih površina
Varoa virus

Ekološko pčelarstvo = opstanak pčela

EKOLOŠKO PČELARSTVO

Uzgoj pčela radi dobivanja meda i ostalih pčelinjih proizvoda (voska, matične mliječi, peluda, propolisa, pčelinjeg otrova), te oprašivanja bilja po strogo propisanim ekološkim pravilima

EKO PČELAR

Zaljubljenik u prirodu koji se u potpunosti ekološki ponaša, a prema životinjama (PČELAMA) i biljkama se odnosi humano

Zakonska regulativa u ekološkom pčelarstvu

- Pravila regulirana zakonskim propisima i aktima koja su nadzirana od ovlaštene Nadzorne stanice
- Proizvodnja eko proizvoda se nadzire od strane Nadzorne stanice, mora se ishoditi potvrdnica eko proizvoda i dobiti rješenje MPŠVG (Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva) "Ekološki proizvod RH"

Osobitosti ekološkog uzgoja pčela

- Smještaj ekološkog pčelinjaka
- Smještaj ekoloških pčelinjih zajednica
- Zasnivanje pčelinje zajednice
- Prihrana ekoloških pčela
- Liječenje ekoloških pčela
- Higijena i čišćenje
- Prostorije, posuđe, alat i pribor
- Stručna i službena kontrola

SMJEŠTAJ EKO PČELINJAKA

Udaljenost minimalno 2 km od konvencionalnog pčelinjaka.

Udaljenost od auto-ceste, industrijske proizvodnje ili kemijski tretiranog poljoprivrednog nasada.

SMJEŠTAJ EKOLOŠKIH PČELINJIH ZAJEDNICA

Košnice od prirodnih
materijala.

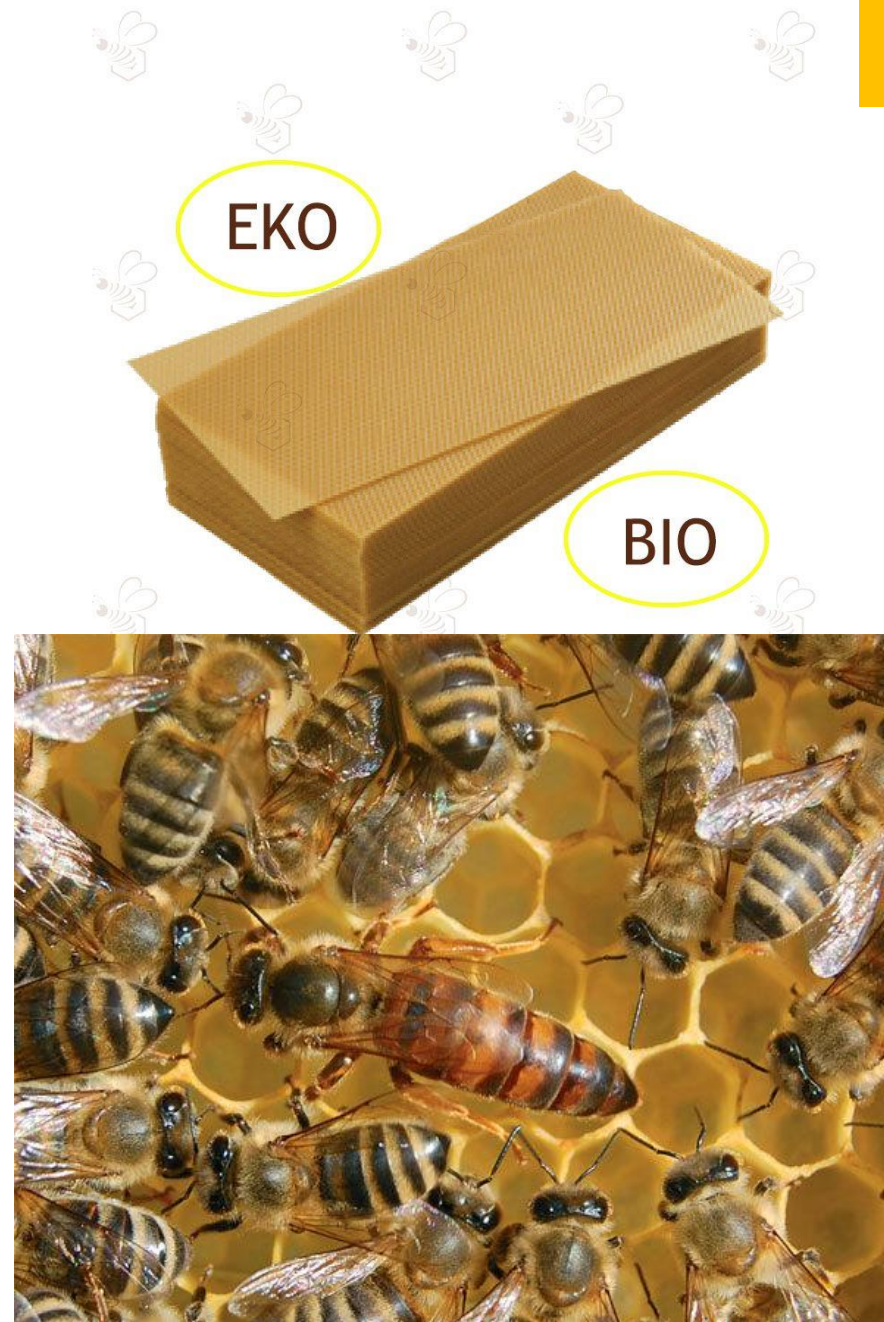
Bojanje košnica eko
bojama, jednom
godišnje.

ZASNIVANJE PČELINJE ZAJEDNICE

Matice iz eko uzgoja

Ekološke satne osnove

PRIHRANA EKOLOŠKIH PČELA

U bespašnom periodu i zimi –
ekološkim medom, peludom,
ekološkim šećerom

Pogače, sirupi - NE

LIJEČENJE EKOLOŠKIH PČELA

Izolacija

Dozvoljena sredstva – mravlja, mliječna, octena i oksalna kiselina, biljne tvari – timol, mentol, eukaliptusovo ulje, kamfor

Domaća sredstva – čajevi od kamilice, lavande, origana, kadulje, matičnjaka, majčine dušice, stolisnika,...

HIGIJENA I ČIŠĆENJE

Prirodna sredstva – voda, vruća voda, para, plamen, tekući i tvrdi sapuni na biljnoj bazi, sredstva na bazi octa i alkohola, kaustična soda pomiješana s vodom

PROSTORIJE, POSUĐE, ALAT I PRIBOR

PROSTORIJE – higijenski čiste, zidovi
lako perivi, voda, kanalizacija; objekt
za punjenje meda mora biti
registriran ili odobren

POSUĐE – staklo, nehrđajuči
materijali, inox

AMBALAŽA – karton, papir, celofan

ALAT I PRIBOR – nehrđajuči i prirodni
materijali; dimilica – trulo drvo, gljive
s trulih panjeva (gube), plodovi
rogoza, češeri bora i smreke

STRUČNA I SLUŽBENA KONTROLA

Državni inspektorat,
veterinarska, zdravstvena i
tržišna inspekcija, ekološke
inspekcije MPŠVG

Naziv dokumenta (isprave)	Tko ga izdaje	Kada se mora ishoditi	Koliko vrijedi	Vrsta i iznos troškova ishođenja
Dokumenat o upisu u Upisnik OPG	županija	pri upisu	5 godina	taksa
Dokumenat o upisu u Ekološki upisnik	MPŠVG	pri upisu	5 godina	taksa
Nalaz pčela na nozemozu	Veterinarski fakultet Zagreb Heinzlova 55	svake godine u siječnju ili veljači	jednu sezonu (godinu)	do sada besplatno
Analitičko izvješće za med - za svaku vrstu (sanitarna ispravnost, bakterije, virusi, gljivice)	izdaje Hrvatski veterinarski institut Savska 143	nakon vrcanja	jednu sezonu (godinu)	290 kuna po vrsti meda i troškovi prijevoza (slanja)
Zapisnik i izvješća Nadzorne stanice	Nadzorna stanica Prva ekološka zadruga Kuraltova 8 Zagreb	prvi nadzor pri najvećem unosudrugi nadzor nakon vrcanja	jednu sezonu (godinu)	oko 1.800 kn za oko 40 košnica na udaljenosti do 100 km od nadzorne stanice
Potvrđnicu - garanciju da je med ekološki	BIOP-a Osijek Đakovština 2	nakon vrcanja	jednu sezonu (godinu)	oko 800 kn za do 1.000 kg meda
Dokumenat sa brojem Veterinarskog objekta - puniona ekološkog meda	MPŠVG - Veterinarska uprava	po potrebi	5 godina	oko 4.500 kn takse i troškovi komisije
Izvješće o analizi meda na peludna zrnca za svaku vrstu	Zavod za javno zdravstvo	prije stavljanja u promet	jednu sezonu (godinu)	oko 900 kn za monoflorni med (jedna vrsta)
Rješenje o pravu na korištenje znaka Ekološki proizvod Hrvatske za svaku vrstu meda, pakovanje, kilograme, komade	MPŠVG	nakon ishođenja svih gore navedenih dokumenata	jednu sezonu (godinu)	taksa
Sanitarna knjižica - produženje (posebno za svaku osobu)	ovlaštena zdravstvena ustanova	prije izlaganja ili prodaje	svakih 6 mjeseci	oko 300 kn izdavanje i oko 180 kn produženje
Iskaznica OPG	županija	prilikom registracije OPG	stalna	taksa
Putovnica za prijevoz meda HV-1-3A	lokalni veterinar	prije svakog prijevoza	za vrijeme trajanja prijevoza	180 kn za do 50 kg meda
Veterinarsko - zdravstvena suglasnost za mjesto gdje se želi med prodavati	Županijski veterinarski ured - Veterinarska inspekcija	prije svakog izlaganja ili prodaje	za vrijeme izlaganja ili prodaje	taksa 50 kn

Prednosti i nedostaci razvoja ekološkog pčelarstva u HR

PREDNOSTI – raznolikost biljnog svijeta obzirom na geografski smještaj, područja bez onečišćivača okoliša i konvencionalne poljoprivrede, **ali...**

PROBLEMI SU VELIKI – organizacijske teškoće, nepovoljan sustav poticaja, potrebna velika ulaganja, nedostatak eko punionica meda

Važnost opstanka pčela i razvoja ekološkog pčelarstva

„Nestanu li pčele sa planeta Zemlje, čovjeku kao vrsti ostaje oko 4 godine života.“

A. Einstein

„Preskočite jednu košnju u proljeće i jednu u jesen i već ste učinili mnogo za opstanak pčela.“

